

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De charitate, & pace, & pacificis. cap. xviii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

58. meam. Non miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem. Deus ostendit mihi super inimicos meos: ne occidas eos, &c. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum. Effunde iram tuam super gentes, quæ te non nouerunt. Deus meus pone filios ut rotam, & sicut stipulam ante faciem venti. Imple facies eorum ignominia, &c. Noluit benedictionem, & elongabitur ab eo. Induantur qui detrahunt mihi, pudore. Contere brachium peccatoris & maligni.
24. Confundantur omnes iniquè agentes superuacue.
24. *Osee. 9.* Da illis Domine vuluam sine liberis, & vbera arentia.
24. *Esa. 3.* Et erit pro superui odore foetor, & pro zona funiculus, & pro crispanti crine caluitium, & pro falcia pectorali cilicium. Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, & fortes tui in prælio. Et moerebunt atque lugebunt portæ eius, & desolata in terra fedebit.
2. *Tim. 4.* Alexander ærarius multa mala mihi ostendit. Reddet illi Dominus secundum opera sua.

DE IIS QUI INIURIA AFFICIUNTUR: & quod ipsis opem ferre oporteat. • CAP. XVII.

Exod. 2.

IN diebus illis, postquam creuerat Moyses, egressus est ad fratres suos: viditque afflictionem eorum, & virum Ægyptium percutientem quendam de Hebræis fratribus suis. Cumque circumspexisset huc atque illuc, & nullum adesse vidisset, percussit Ægyptium abscondit fabulo. Et egressus die altero, conspexit duos Hebræos rixantes: dixitque ei qui faciebat iniuriam: Quare percutis proximum tuum? Qui respondit: Quis te constituit principem & iudicem super nos? Num occidere me tu vis, sicut heri occidisti Ægyptium? Timuit Moyses, & ait, Quomodo palàm factum est verbum istud?

Iob. 29.

Seruauit pauperem de manibus iniqui, & contriuit molas iniustorum, & de dentibus illius abstraxi prædam.

Pro. 24.

Erue eos qui ducuntur ad mortem, & qui trahuntur ad interitum, liberare nec cesses. Quòd si dixeris, Non noui hunc, scito quòd Dominus corda omnium cognoscit, qui reddit unicuique iuxta opera sua.

Hier. 21.

Eripite vi oppressum de manu eius, à quo iniuria afficitur.

Ezech. 45

Iniquitatem & rapinas intermitte, tollite oppressionem à populo meo, dicit Dominus.

Erue eum, cui iniuria infertur, de manu eius à quo læditur.

Na. 7.

Quisquis nauigat, naufragio propinquus est, eoque magis, quòd audaciùs nauigat: eodem modo quisquis corpore conuestitus est, corporis malis propinquus est, eoque magis, quòd reprobior incedit, nec eos, qui ante se iacent, intuetur. Dum secundo vento nauigas, ei, qui naufragium facit, manum porrige: dum sanus es & locuples, afflicto fer opem. Ne expectes ut

In prosperitate malis alienis affici debemus.

in teipso discas, quantum malum sit inhumanitas, quântumque bonum viscera egentibus aperire. Benignos nos iis esse conuenit, qui priores in calamitatem inciderunt, ac misericordiam per misericordiam adipisci.

In alienis calamitatibus curandum nobis est, ut nostris rebus rectè consulamus, ac Deo misericordiam fœueremus, cum ipsi misericordia opus habeamus, nec homines aspernemur, ac pro nihilo ducamus, cum ipsi homines simus.

Lapsum alterius risu prosequi noli. Verùm ipse quàm tutissimè poteris, incede, atque etiam humi iacenti manum porrige.

DE CHARITATE, ET PACE, ET
pacificis. CAP. XVIII.

Dixit

det super iniquitate, congaudet autem veritati. Omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Caritas nunquam excidit: siue prophetiae euacuabuntur, siue linguae cessabunt, siue scientia destruetur. Cum autem venerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est. Cum essem paruulus, loquebar ut paruulus. Quando autem factus sum vir, euacuavi quae erant paruuli. Videmus nunc per speculum in enigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut & cognitus sum. Nunc autem manet, fides, spes, caritas, tria haec. Maior autem horum est caritas. Omnia vestra in charitate fiant.

16. *2. Cor. 13.* Pacem habete fratres, & Deus pacis erit vobiscum.
Gal. 5. Per charitatem spiritus seruite inuicem. Omnis enim lex in vno sermone impletur, Diliges proximum tuum sicut teipsum.

Ephes. 4. Estote inuicem benigni, misericordes, donantes vobismetipsis, sicut & Christus donauit vobis. Estote ergo imitatores Dei, sicut filij charissimi, & ambulate in dilectione, sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & sacrificium Deo in odorem suauitatis.

Col. 3. Super omnia charitatem sectamini, quod est vinculum perfectionis. Et pax Dei exultet in cordibus vestris.

Heb. 12. Pacem sequimini cum omnibus, & sanctificationem, sine qua nemo videbit Deum.

Iac. 3. Fructus iustitiae in pace seminatur facientibus pacem. Qui diligit fratrem suum, in lumine manet. Ex puro corde diligit.

1. Pet. 4. Caritas operit multitudinem peccatorum.

1. Io. 3. Filioli, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate. Et in hoc sciemus quod ex veritate sumus. Charissimi, diligamus inuicem: quia caritas ex Deo est, & quisquis diligit, ex Deo natus est, & cognoscit Deum. Qui non diligit, non nouit Deum, quia Deus caritas est. Timor non est in charitate. Perfecta enim caritas foras mittit timorem. Qui autem timet, non est perfectus in charitate. Si quis dixerit, Quia diligo Deum, & fratrem odit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum, quem non videt, quomodo diligere potest?

Ignat. Pace nihil est praestantius, in qua bellum omne aboletur.

Basil. Quantum sit pacis bonum, quid commemorare attinet ad viros pacis filios? Nihil enim Christiani hominis adeo proprium est, ut conciliandae paci studere. Quandoquidem ob hanc quoque causam Christus praemium nobis pollicitus est.

Deo ac diuinis rebus propinqui sunt, quicumque pacis bonum amplexari cernuntur, ac contrario, hoc est dissidio, infensi atque infesti sunt.

Naxian. Quemadmodum oborta sanitate morbus de medio tollitur, ac luce sese exerente nulla supersunt tenebrae: sic ubi pax illuxit, vitia omnia, quae ex contrario constantur, euanescent.

Orat. 1. de pace. Omnis malorum caterua per charitatis affectum extinguitur. Charitate ac pace nihil sublimius Scriptura statuit.

Cyrill. Is amatum mos est, ut eorum, quos amant, negotia omnia per se confici velint, nec eos absque se qui equam facere vel loqui.

Rom. 13. Caritas enim debitum semper quidem soluitur, verum in hac vita omnino persolui non potest, idem solui. inquam, perpetuum bonum, ac laudibus efferendum. Etenim in pecuniis quidem eos potest, sed qui nihil debet, in laude ponimus. At in charitate, beatos eos demum praedicamus, qui semper debent. Et quod illic ingrati ac maligni animi, hic grati ac probi argumentum est, nimirum charitatis debitum nunquam dissoluere.

Homil. Quod inuitur genere. Quis pacem omnibus precatus est, is vitiorum ac perturbationum bellum ex animo eicit, hoc est peccatum, turpem cogitationem, cupiditatum tumultum, fluctus, tempestatem, atque animam quouis portu tranquilliorum reddidit: ut qui pacem, bonorum omnium parentem

A rentem atque nutricem, in piorum animam, qui eam susceperint, studiosè inuexerit.

Quemadmodum nec anima sine corpore, nec rursus corpus absq; anima, hominis nomen obtinet: eodem modo nec charitas erga Deum, nisi charitatem erga proximum comitem le- beat, charitas dicenda est: nec rursus charitas erga proximum charitatis nomen tueri potest, nisi charitas erga Deum accesserit. Ac proinde perfecta charitas rarè inueniri potest.

Quicumque igitur de Patre & Filio & Spiritu sancto rectè sentiunt, ac præterea mu- charitas tuam inter se charitatem seruant, hi demum perfectam ac numeris omnibus absolutam cha- ritatem habent. Charitas Patrem confitetur, Filium adorat, Spiritum sanctum glorificat. Charitas Trinitatis concordia non dirimit, Charitas angelorum socialis est, Patriarcharum collactanea, Prophetarum contubernalis, Martyrum certaminis comes, Apostolorum societas.

B Ecclesiæ vinculum. Charitas bellum nescit, hoste caret, pace nihil antiquius habet. Charitas propensos ad eadem animos mitigat, ratione præditos populos exornat. Charitas, cuius mun- dus capax non est, in humili corde domicilium habet. Charitas quouis melle ac lacte dul- cior est: siquidem illa non modò in ore, sed etiam in intimo pectore dulcorem habeat. Charitas rerum omnium compages est: per quam & terrena coherent, & cœlestia incrementum accipiunt. Charitas ea est, ob quam Deus filium suum in mundum misit, ac pro nobis eum dedit. Charitas aratri iuga, crucis ligno concorditer subiecit: ac pericula & terra & mari subire docuit. Charitas martyres perficit, Apostolos coronat. Charitas proximum tanquam seipsum intuetur, ac propria tanquam omnibus cõmunia existimat. Charitas proximi ege- statem, curam suam ac sollicitudinem esse statuit. Charitas communem omnibus mēsam sta-

C tuit, hoc est tam diuiti, quàm pauperi, tam docto, quàm indocto. Charitas exacerbatum ani- mum mitigat, oppressum delinit, deiectum erigit, ac virentem reddit. Charitas inextin- ctam virginitatis lampadē circumfert, ac suos summo studio ac diligentia conquirat. Charitas regni portas aperit, & eos qui in honesto & casto matrimonio viuunt, quò minus in- grediantur, non prohibet. Charitas eleemosynam amat, atque auro rutilantes coronas sui stu- dio parat. Charitas superbos nescit, humiles gloria afficit. Charitas maledicentiam fu- git, benedictiam amplexatur. Charitas virum & mulierem matrimonij nexu inter se copulatos admonet, vt concordiam colant: vt autem inter se disiungantur, nunquam omni- nò vult. Charitas patres, vt filios ament, hortatur: filios autem, vt patribus tanquam domi- nis seruiant. Charitas dominos rogat, vt faciles se ac misericordes seruis præbeant: ac rur-

D sus seruos monet, vt heris suis sine fuco ac fraude seruiant.

Plerisque modis perspicitur charitas, nimirum per lenitatem, per benignitatem, per patientiam, per animi affectionem, ab omni inuidia & liuore, atque iniuriarum recorda- tione liberam. Charitas in omnibus simplex, ac distinctionis expers est, seseque omnibus impertit.

Tria esse amicitiae genera didicimus. Quorum primum ac præstantissimum in virtute Tria sunt positum est. Firma enim ac solida est ea amicitia, quam ratio conciliat. Secundum ac mediū amicitia in eo versatur, vt nostra inter nos vicissim commuicemus. Atque hoc quoque liberale est, & ad humanam vitam tuendam vtile. Interest enim reipublice, gratam ac beneficio- rum memorem esse amicitiam. Tertium ac postremum nos quidem id, quod consuetudi- ne vite ac familiaritate contrahitur, appellamus: Gentiles autem fluxam ac mutabilem voluptatem. Quocirca prima illa amicitia philosophi est, altera hominis, tertia bruti ani- mantis.

Dum vt inimicos amemus Scriptura iubet, non hoc vult, vt malū amemus, aut impie- tatem, aut adulterium, aut furtum: sed vt furem & adulterum: nō quatenus peccat, atque aliquo scelere hominis nomen conspurcat, sed quatenus homo est, ac Dei opus. Si quidem ip- sum peccare, actio est, non essentia: ac proinde ne opus quidem Dei est.

Nunquam vir probus ac sapiens acceptas iniurias memoria tenebit, nec cuiquam suc- censebit: etiamsi alioqui odio digna sint quae in eum admittuntur. Creatorem enim colit, ac veneratur: vitæ autem socium amat, eumque, ob inscitiam, qua laborat, commiseratur, ac pro eo preces fundit.

Charitas ardentes eas partes, in quibus iracundia existit, sedat. Amor hominem in tres personas diuidit. Quarum vna propter Deum amat, quem amat. Altera, quia opibus

D. IOANNIS DAMASCENI

tres perso- affluit: nimirum ut munus aliquod accipiat. Tertia, libidinosæ voluptatis causa. Atque F
 illa quidem pure ac sincere cum quem amat, laudat: altera ob auaritiam. Postrema autem,
 dir. voluptatis ergo.
 Philo. Pax, quamlibet damnosa, bello tamen utilior est.

DE VERITATE, AC TESTIMONIO
 certo. CAP. XIX.

Exod.
 Num. 35.

Non assentieris cum iniusto fieri testis iniustus.
 Sub duobus vel tribus testibus morietur, qui morietur.
 Non admittetur testis vnus, vt testimonium aduersus ho- G
 minem dicat in omni crimine, & in omni peccato.

Tob. 8.
 Psal. 24.
 30. 118.

Os verum implebitur risu: & labia eius exultabunt.
 Omnes via Domini misericordia & veritas, requirentibus
 testamentum eius. Veritatem requiret Dominus. Ne au-

Prou. 8.
 14.
 21.

feras de ore meo verbu veritatis vsquequaque: quia in iudiciis tuis supersperavi.
 Iusti sunt omnes sermones mei, no est in eis prauium quid, neque peruersum.
 Misericordiam & veritatem fabricantur boni. Liberat a malis testis fidelis.
 Facere iustitiam, & vera loqui, magis placet Deo, quam victimæ.

Mal. 2.
 Zach. 8.

Lex veritatis in ore eorum, & iniustitia non est inuenta in labiis eorum.
 Loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo. Veritatem & pacem H
 diligite, ait Dominus omnipotens.

3. Esd. 4.
 Sap. 6.

Non est apud veritatem accipere personas.
 Non prateribo veritatem, nec cum inuidia tabescente iter habebō. Quoniam
 huic nihil commune est cum sapientia.

Eccli. 4.
 27.

Non contradicas verbo veritatis. Ne accipias personam potentis. Vsque
 ad mortem certa pro veritate: & Dominus bellabit pro te. Volatilia ad sui si-
 milia conueniunt: & veritas ad eos, qui operantur illam, reuertetur.

Io. 3.

Omnis qui male agit, odit lucem, & non venit ad lucem, vt non arguantur o-
 pera eius. Qui autem facit veritatem, venit ad lucem, vt manifestentur opera eius,
 quia in Deo sunt facta.

Eph. 4.

Deponentes mendacium, loquimini veritatem vnusquisque cu proximo suo: I
 quonia sumus inuicem membra.

3. Io.

Maiorem hac letitiam non habeo, quam vt audiam filios meos in veritate am-
 bulare.

Basil. in
 dict. Scrip.
 Attende
 tibi ipsi.
 Nat. 17.
 Chrysost.
 Veritas
 insupera-
 bilis est.
 Iustini.

Præstantissimum omnium bonorum est veritas. Captu difficilis est veritatis sermo:
 vt qui facile eos effugere queat, qui animum non satis attendunt.
 Huiusmodi quiddam est vacordia, & aduersus veritatem inicum certamen: nempe
 vt cum ipsimet secum pugnent, id tamen nec sentiant, nec erubescant.
 Veritatis robur nullam opem requirit: Verum quamuis innumeri sint, qui eam extin-
 guere moliantur, aded tamen non extinguitur, vt etiam per eos ipsos, qui eam vexare co-
 nantur, splendidior existat, eosque, qui frustra sese tidunt, irrideat. K
 Nec lux vnquam caligo erit, quandiu lux fuerit: nec rerum nostraru veritas vnquam
 falsi conuincetur. Veritas enim est, qua nihil fortius esse potest. Qui quis, cum veritatem
 dicere queat, eam subricet, a Deo condemnabitur.

Enagr.

Præstat lapidem incassum mittere, quam sermonem. Loquere quæ oportet, & cum o-
 portet: & non audies quæ non oportet. Veritatem silere, idem est quod aurum humo cõdere.

QVOD SVBDITI PRINCIPVM MO-
 res imitentur siue boni sint, siue mali.
 CAP. XX.

Dixit